

Be'Ezrat HaShem Inc

הרב אפרים כחלון שליט"א

Founded in 2016, in Boca Raton, FL, Be'Ezrat HaShem Inc. is a Jewish 501 (c)(3) nonprofit organization committed to KIRUV—Bringing people closer to HaShem and His Torah.

Our Kiruv message is spread throughout the world via our online presence through our own website

www.BeEzratHaShem.org, Social Media, as well as 3rd party relationships with major organizations such as TorahAnytime.com. We are also distributing our CDs and Kiruv Packages by mail as well as in the many lectures and seminars by our Rabbi's around the world.

www.BeEzratHaShem.org

שאלה

נשאלתי מידידי ורעי הרב ירון ראובן נר"ו ממזכה הרבים בעיר פלורידה אודות בעל קורא כהן שנשוי בנישואין אזרחיים לספק גויה האם רשאים להמשיך להחזיקו בתפקידו של קורא בתורה או שצריך להעבירו ממשרת קודש זו? וזה החלי בעזרת צורי וגואלי.

תשובה

א) איתא בגמרא בתענית (דף טז ע"א - ע"ב) תנו רבנן עמדו בתפלה, אף על פי שיש שם זקן וחכם - אין מורידין לפני התיבה אלא אדם הרגיל. (איזהו רגיל?) רבי יהודה אומר מטופל ואין לו, ויש לו יגיעה בשדה, וביתו ריקם, ופרקו נאה, ושפל ברך, ומרוצה לעם, ויש לו נעימה, וקולו ערב, ובקי לקרות בתורה ובנביאים ובכתובים, ולשנות במדרש בהלכות ובאגדות, ובקי בכל הברכות כולן. ומפרשין בגמרא דביתו ריקם היינו ריקם מן העבירה. וכדדרשין מקרא דכתיב "נתנה עלי בקולה על כן שנאתיה" (ירמיהו יב, ח). מאי נתנה עלי בקולה? אמר מר זוטרא בר טוביה אמר רב, ואמרי לה אמר רבי חמא אמר רבי אלעזר זה שליח צבור היורד לפני התיבה שאינו הגון. ע"כ. ופירש רש"י ז"ל, זה המעמיד חזן שאינו הגון לפני התיבה - רשע, שהקדוש ברוך הוא שונא אותו יותר מכולן, והוא נותן בקולו לפניו. עכ"ל.

וכן הביא בסדר רב עמרם גאון (הרפנס סדר תענית) ובסידור רש"י (סימן תקמח) וכן פסק הרי"ף בתענית (דף ו ע"א מדפי הרי"ף) והרא"ש (שם פרק ב סימן כד), והטור (או"ח סימן נג) ע"ש. ומדברי הטור מתבאר שדין זה הוא בכל שליח ציבור גם כשעולה לתיבה ביום חול שאינו יום התענית. וע"ע בארחות חיים (הלכות תפלה אות עח) ובכל בו (סימן סה). וכ"כ המהרש"ל בים של שלמה בחולין (פרק א סימן מט) ז"ל, דין החשוב חשוב קודם להיות ש"ץ, והצבור מחוייבים להשתדל להם ש"ץ שקולו ערב, ורגיל לקרות בתנ"ך, ושיהא הגון ונקי מעבירות, ושלא יהא טיפש, וזה בש"ץ של שאר ימות השנה וכו'. עכ"ל. וכן כתב בספר המחכים בתחילתו (ד"ה נחזור). ור' שמואל ב"ר משולם ירונדי מגירונה בספרו אהל מועד (שער התפילה דרך ד נתיב ח). ע"ש. וכן פסק מרן בשולחן ערוך (אורח חיים סימן נג סעיף ד) ז"ל, והש"ץ צריך שיהיה הגון. ואיזהו הגון, שיהא ריקן מעבירות ושלא יצא עליו שם רע אפילו בילדותו, ושיהיה עניו ומרוצה לעם ויש לו נעימה, וקולו ערב, ורגיל לקרות תורה נביאים וכתובים. עכ"ל. נמצאנו למדים שיש להקפיד על החזן שיהיה הגון ויר"ש מרבים, ובדאי שלא יהיה בעל עבירה ח"ו.

ב) ואם לחשך אדם לומר שכל מעלות ודינים אלו שמענו בחזן שהוא שליח ציבור ומוציא את הרבים ידי חובת התפילה, אך לא בקורא בתורה, אף אתה אמור לו שכיום שהשליח ציבור לא מוציא אף אחד מהקהל בתפילה דכולם בקיאים ומה שעושים החזרה הוא דאין בכוחנו לבטל תקנת חז"ל הזו, א"כ הקורא בתורה מעלתו גדולה ביותר שכן הוא זה שעל ידו יוצאים ידי חובת תקנת חז"ל של קריאה בתורה ועדיף מחזן ושליח ציבור לתפילה. [ובגדר החיוב בעצם הקריאה עיין מה שביארנו בזה בשו"ת אגרות משה (או"ח ח"ב סימן עב ד"ה הנה המג"א) ובשו"ת יחווה דעת (ח"ה סימן כה) ואכמ"ל]. ובלאו הכי גם הבעל קורא נקרא חזן ושליח ציבור. וכן נראה מדברי המהר"ם מינץ בתשובה (סימן פא) שקורא לבעל הקורא חזן, ולעיל מינה כתב את המעלות שצריכים להיות לחזן ומהם שביתו יהיה ריקם מעבירה. ע"ש. וכ"כ בשו"ת אפרקטא דעניא (ח"ב חאו"ח סימן כג) דכתב הרב תורת חיים (סימן קמב אות ב) על דברי הרמ"א בהגה (או"ח סימן קמב סעיף א) שכתב דאם טעה הקורא בתורה בנגינת הטעם או בניקוד, אין מחזירין אותו, אבל גוערין בו. ע"כ. דכיום רבים מקילין בזה ואין גוערין בו, ואפשר יען דמבואר בספרים דהקורא יהיה בן תורה ואדם הגון ומעשים טובים בידו ויהיה לו המעלות שמנאו חכמים בסימן נג בש"ץ, ובלשון הפוסקים נקרא הבעל קורא ש"ץ, וכבר הבאתי (בסימן נג אות ח) דברי הברכי יוסף שמנהג ספרד שת"ח הגדול הממונה